

تاریخچه تکامل بزه جعل

(توانگران و اشراف - متوسطین - غلامان) پیش بینی شده است اگر یکی از توانگران و نجیبان در بستر بیمار مشرف بمرگ می حاضر میشد و وصیت او را می شنفت و بر خلاف مسموعات خود وصیت نامه معمولی میساخت یا وصیت نامه را که بیمار با او می سپرد یا نشان میداد معدوم میساخت و یا عوض می کرد و این قضیه ثابت میشد کیفرش تبعید بخارج از کشور تا آخر عمر و ضبط کلیه اموال بود و اگر همین عمل را یکی از متوسطین مرتکب میشد او را چند سال در زندان بکارهای دشوار می گماشته و اگر مرتکب یکی از غلامان بود او را بدون هیچ معطلی می کشتند.

چون قانون کر نلیا فقط جعل معنوی در وصیت نامه را پیش بینی کرده بود بدکاران از مبادرت باین عمل از ترس کیفر احتراز جسته در صدد بدکاری های دیگر بر آمدند سکه قلب می ساختند یا خود را بدون حق خوبشوند دیگری معرفی کرده ارت می بردند یا طفلی را برده بجای طفل دیگر قلمداد میکردند - چون کیفری پیش بینی نشده بود براحت زندگانی میکردند - بتدریج امپراطوران روم تمام موارد بالا و بزه های دیگری که تحت عنوان غصب عنوان دولتی - تقلب در کیفیت و کمیت مبیع در قانون کیفر همگانی ما پیش بینی شده به *Falsum* (فالسوم) تعبیر کرده همان مجازات را درباره مرتکبین اعمال مینمودند - بطور خلاصه در حقوق رومی تعریفی از جعل بمفهوم واقعی کلمه موجود نبوده و گناه مستقلی حساب نمیشد و کیفر تعیین شده بسیار شدید بوده است تأثیر حقوق رومی در حقوق فرانسه مثل تأثیر فقه اسلامی در حقوق مدنی ایران است همانطور که تمام اصول کلی و موازین قانونی ما از کتب فقها اقتباس شده همانطور هم نظریه دانشمندان فرانسه و

ذکر تاریخچه تکامل هر موضوع فایده اش آنست که خواننده را بجریان عادی و طبیعی آن آگاه کرده عس مقایسه دروی ایجاد مینماید و با اطلاعاتی که بدست میآورد دقیق تر و عمیق تر شده میتواند بهتر در خصوص تعبیرات خاصه قضاوت کند و ما بهمین ملاحظه پیش از آنکه راجع بچگونگی و وضعیت فعلی جعل گفتگو کنیم تکامل آنرا در ایام باستان شرح میدهم و نشان میدهم که چگونه مردم حقیقت امر را قضاوت میکردند و قانون گذاران چه نوع کیفر برای جاعل قائل میشدند باشد که خواننده را سودمند آید.

رومیهای قدیم اصلاً جعل را تصور نمیکردند و آشنا بموضوع نبودند در قوانین اولیه رومی اساساً از جعل گفتگو نشده دروغ عادی با جعل یکسان تلقی میشده و جاعل هیچگونه کیفری نداشته است مدتها این وضع ادامه داشت تا در زمان جمهوری که اغلب مشاغل دولتی انتخابی شد و عده مثل همه وقت از جریان طبیعی انحراف پیدا کرده شروع بسوء استفاده کردند قانون مشهور بدوازده بند *Loi de II tables* - تحت عنوان *Falsum Fallere* (گول زدن) برای اینگونه مردمان که گواهی دروغ میدادند یا بدادرس رشوه میدادند یا در انتخابات همگانی برای اینکه خودشان یا کسانشان انتخاب شوند آراء دیگران را میخربیدند کیفر شدیدی پیش بینی نموده بود و آن کیفر عبارت از این بود که بزهرکار را از بالای تخته سنگ بزرگی که تازمین چندین ده متر فاصله داشت بزمین میافکندند یا او را بدار میآویختند.

پس از آنکه جمهوریت با امپراطوری مبدل شد یکی از امپراطوران معروف به «سیلا» *Sylla* قانون خاصی که با اسم لکس کر نلیا *Lex cornelia* مشهور است مقرر داشت در این قانون بطور غیر مستقیم از جعل گفتگو شده کیفر مخصوصی برای هر یک از سه طبقه مردم

رویه قانون گذاران این کشور از کتب رومی بوجود آمده است. بتقلید رومیها فرانسویان در قرون وسطی برای جاعل اعدام قائل شده بودند. لوئی ۱۴ در مارس ۱۶۸۰ فرمان مخصوصی صادر کرد بموجب این فرمان هر کس مهر سلطنتی و اسناد و نوشتجات دولتی را میساخت محکوم با اعدام بود (ژوس Jousse در کتاب معروف بمجموعه حقوق کیفری فرانسه مینویسند دادستانی با سم مارشال در سال ۱۵۶۶ مهر دولتی را جعل کرده بدار آویخته شد و هر چند دادرسان و مقربان پادشاه شفاعت کردند مؤثر نیفتاده پادشاه فرمان داد که برای عبرت دیگران او را با پای برهنه تا پای دار ببرند و دو روز لاشه او را از دار پائین نیاورند صفحه ۳۷۵ Traité de justice criminelle de france جعل در اسناد عادی و بازرگانی چون روابط بازرگانی زیاد نبود و اغلب مردم هم سواد نداشتند در این اوان چندان مورد اهمیت نبود و عملاً کسی را باین لحاظ تعقیب نمی کردند از ۱۶۰۰ میلادی به بعد که روابط افراد زیاد شد راههای شوسه در همه جا ساخته شد و چون هیچکس امضا نمی کرد و همه اسناد عادی مهر میشد و مردم مهر دیگران را ساخته و مورد استفاده قرار میدادند.

پادشاه فرمان جدیدی صادر نمود و کیفر کسانیکه در اسناد عادی و بازرگانی مرتکب جعل میشدند یا مهر دیگری را ساخته سوء استفاده میکردند اعدام معین فرمود در نتیجه این فرمان همه ساله عده نسبتاً زیادی معدوم میشدند و نوشتجات کسانیکه از سال ۱۶۰۰ تا ۱۶۸۰ در فرانسه مسافرت کرده اند گواه این ادعاست طبق یادداشت مسافران در هر شهر در هر موقع چندین نفر با سم جاعل بدار آویخته شده بودند و کسان و بستگانشان در محل اجرای کیفر جمع آمده برای آمرزش روحشان از خدا طلب مغفرت میکردند. مشاهده این قبیل مناظر برای هر کسی تألم آور بود و مسافر را از مسافرت باز میداشت. سخت گیریهای دیگری هم در عمل نسبت به مرتکبین جعل راجع به ضبط اموال بعمل میامد و در

نتیجه همه کس از وضع تباهاکاران ناراضی بود و کیفر معین شده را زائد از حد مقتضی میدانست در ۱۶۸۰ فرمان دیگری از طرف پادشاه معروف بفرمان جعل صادر شد و در این فرمان بدادرسان اجازه داده شده بود که با در نظر گرفتن اوضاع و احوال و درجه سوء نیت بزهار تخفیف در کیفر قائل شده جاعل را با اعدام محکوم نکنند بموجب این فرمان تا اندازه ای از شدت عمل نسبت بجاعلین کاسته شد و این وضع تا انقلاب کبیر فرانسه ادامه پیدا نمود. انقلابیون طبعاً نسبت بمقررات پیشین خوش بین نبوده در هر مورد واکنشی از خود بروز میدادند و بهمین ملاحظه نسبت بجاعلین هم اعدام را جایز نشمارده کیفر آنانرا اقامت در زندان معین کردند قانون کیفر همگانی انقلابیون مصوب ۱۷۹۱ میلادی مقررات زیرین را برای سند سازان مقرر داشته:

ماده ۴۲ - هر کس در اسناد عادی جعل کند ۴ سال زندانی میشود

ماده ۴۳ - هر کسی که در اسناد بازرگانی مرتکب جعل شود شش سال زندانی خواهد شد

ماده ۴۴ - هر کس جعل در اسناد رسمی نماید به هشت سال زندانی محکوم خواهد شد

ماده ۴۵ - کسیکه استفاده از سند معمول با علم بمجموع بودن نماید سه سال زندانی خواهد بود

ماده ۴۶ - هر کس در کیفیت و کمیت ممیبع قلب کند و خوار بار همگانی را گران بفروشد چهار سال در زندان بسر خواهد برد

ماده ۴۷ - هر کس گواهی دروغ بدهد شش سال بزندان خواهد رفت

ماده ۴۸ - هر کس در امر کیفری شهادت دروغ بدهد و بموجب آن گواهی کسی بکیفر برسد به بیست سال زندان محکوم خواهد شد و اگر چنانچه در نتیجه گواهی او کسی اعدام شود خود او نیز اعدام خواهد گردید

و کارشناسان فن تشکیل گردد و شخصاً بگواهی تاریخ در همه جلسات کمیسیون حضور بهم میرسانید و با دقت گفتگوهای کارمندان کمیسیون را می شنود و با وجودیکه اطلاعات فنی نداشت اظهار عقیده در هر موضوع میکرد باعث شگفتی حاضرین میگردد (کتاب Didot دیدو جلد دوم صفحه ۱۴۱)

این کمیسیون که از کیفر شناسان در جفا اول فرانسه (ویلار vieillard - اودار - Oudard - بلندل Blondel - تریار Treilhard) تشکیل شده بود طرح قانونی مشتمل بر ۱۱۶۹ ماده تحت عنوان (طرح قانون کیفری کمیسیونی که از طرف دولت انتخاب شده است) تدوین کرد و ناپلئون فرمان داد که آنرا بداد گامهای شهرستان و استان و دیوان کشور بفرستند تا دادرسان ایراداتی که بنظرشان میرسد تشریح کرده بعرض برسانند و بلادرنگ فرمان شاهانه اجرا کردند

در مقاله آینده ابداعاتی که قانون کیفر همگانی ۱۸۱۰ در خصوص گناه جعل فائیل شده بیان کرده بتعریف آن می پردازیم . دکتر احمد هومن

از آنچه گذشت معلوم شد که انقلابیون کیفر ثابتی که کمینه و بیشینه ندارد برای جاعلین قائل شده بوده و در عین حال به تقلید رومیها گناهان دیگری که هیچ ارتباطی با جعل ندارند در ردیف آن قرار داده از لحاظ اهمیت موضوع در آنوقت کیفر نسبتاً شدیدی برای فاعلین آن گناهان تعیین نموده بوده اند نکته دیگری که محتاج به تذکر است اینست که در سراسر قانون هیچ گونه تعریفی برای جعل پیش بینی نکرده بودند و دادرسان و هیئت منصفه مطابق عرف و عادت و بنا بر استنباطات شخصی جعل را تعریف میکردند .

پس از سپری شدن دوره انقلاب و ظهور ناپلئون تغییرات کلی دیگری تحت تأثیر بناپارت در حقوق کیفری فرانسه پیدا شد - ناپلئون مثل تمام نوابغ بپیمه چیز شخصاً توجه میکرد و اظهار عقیده مینمود و پس از آن که در تمام شئون کشوری و لشگری فرانسه اصلاحات اساسی نمود بقوانین پرداخت بموجب فرمان ۲۷ ژرمینال سال ۹ germinal du IX امر فرمود که کمیسیونی برای تدوین حقوق کیفری جدید فرانسه از دانشمندان

موضوعات نوین و ابتکارات

قانون جدید کیفر همگانی

۱۰۰

« تکاملی خود را از این نظر در سالهای اخیر »

« شروع وطنی کرده اند »

مفتار جناب آقای دکتر متین دفتری

در شهریور ماه ۱۳۱۸ در مجلس شورای ملی

***

طرح قانون کیفر همگانی جدید که از طرف وزارت

داد گستری در تابستان سال گذشته تقدیم مجلس شورای

داد قرن بیستم بر اثر حیثیت و اعتبار

« مخصوصی که دولت در جامعه تحصیل کرد »

« این فکر که باید حقوق جامعه در مقابل تجاوز »

« افراد بوسیله مجازات حفظ شود بیشتر قوت »

« گرفت و جرائم بر ضد مصالح عمومی رفته »

« رفته جرائم بر ضد افراد را تحت الشعاع قرار »

« داد و قوانین جزائی اکثر ملل راقیه سیر »